

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.

3 maal per week 6 fr. 's jaar
2 » » 5 fr. »
1 » » 4 fr. »
Een blad afzonderlijk 10 centiem.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

Reclamen, vermissen of andere artikels, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

schrijft in te Tongeren
V. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit
POSTRIJDER ver-
lijnt 's dinsdags, 's don-
dags en 's zaterdags.
toezendingen van brie-
geld of aankondigin-
gen, moeten franco
aan worden aan den
gever Groote-Markt,
37-39. Tongeren.

TONGEREN, DEN 15 JANUARI 1907

lands- & Provincienieuws

ERDONMARKT te Tongeren, DONDERDAG
EBRUARI.

IERMAEL. — De landbouwer L. L. had
r. in bankbriefjes geborgen in een papieren
e in eene klerkas. Over eenige dagen be-
de hij dat de muizen het geld in honderd
nd stukken gebeten hadden. Men heeft de
elingen naar Brussel gezonden om te zien
nog iets waard zijn.

RTESSEM. — Cortessem bereidt een
n feest voor Paaschdinsdag 2 april, ter
enheid der Eerste Mis van onzen dorps-
st, de E. H. Hechtermans.
s bijna 50 jaar geleden dat nog een zoon
Cortessem hier zijne eerste Mis opdroeg,
wel er verscheidene priester zijn gewor-
te oorzaak van verhuizing had telkens de
tigheid elders plaats. Donderdag werd
een feestcomité gevormd, dat seffens de
aan 't werk zal slaan.

ON. — In de naburige dorpen zijn de die-
veer aan het werk geweest.

Gutschoven is eene groote partij versch-
cht varkensvleesch ontvreemd in twee
hillende huizen. Te Horpmaal, aan de pas-
hebben de dieven gepoogd zich een weg
den kelder te maken, door aan de gaten
e steenen los te breken. Het schijnt echter
e nachtridders verjaagd zijn geworden. Te
mael werd de luik van een klein venster
en slaaptrek verbroken. De dieven zijn
r niet binnengezongen.

OP. heeren gendarmen, laat u eens zien in
open; de brave bewoners zijn ongerust en
ven zich naar bed, vol angst en schrik.

meeste diefstallen geschieden bij maan-
en wind. De dieven zijn niet gevaarlijk, zij
h liever dan werken. Eene wandeling door
p zal hun die neiging tot stelen benemen.

UIZEN A. J. — Mej. Elisa Tilkin, onzer ge-
te, heeft den eersten prijs van 15,000 fr.
e Tombola der Godshuizen van Seraing ge-
pen.

TRUIDEN. — Tijdens de provinciale ten-
stelling zal er te St-Truiden een bestendig
al voor koorzang-, harmonie- en fanfare-
schappijen, van het land en den vreemde,
s hebben op de zon- en feestdagen van 16
tot 20 oktober 1907. Er zijn voor 8000 fr.
tes, van 25 tot 1000 fr. De inschrijvingen
en voor 1 maart gezonden worden aan M.
Philips, Tentoonstellingstraat, St-Truiden.

SSSELT. — Een inwoner van Peer, levens-
kwam naar Hasselt en schoot zich daar,
Jelend langs den Riemer aan het « Water-
» met een revolver een kogel door het
am. Echter genas hij spoedig en herbergon
meer.

zaak heeft haren naklank gehad voor het
cht. Deze is veroordeeld tot 29 fr. zeldboete
waardelijk, wegens het dragen van een
oden wapen.

NIEUWS

de Stad en de Provincie Luik.

IK. — **BOTSING.** — In de Cathedraalstraat
gisteren eene botsing plaats tusschen eenen
en eenen postwagen. De voorman, zekere
M..., werd van den bok op den asphalt
rpen en bekwaam eene wonde aan het
id. De voorste platform van den tram werd
gszins beschadigd.

REVOLVERSCHOTEN. — Verleden vrijdag
id, gebeurde er op de S' Barbaraplaats een
dig drama, een doofstomme, met name
l, loste een revolvershot op een 40 jarig
je der Graviouleststraat, zekere Van T...
na schoot hij zich zelve voor den kop en
te ten gronde. Hij was echter niet erg
vetst, want weldra stond hij op en nam de
ht. Het slachtoffer, dat eenen kogel in den
kreeg, werd naar het gasthuis van Beieren
gebracht, waar een geneesheer het de
lige zorgen toediende. De wonde is niet
tarlijk. De politie heeft den dader aange-
len en naar de S' Leonardgevangenis ge-
d.

ERVIERS. — Een werkmán levend verbrand.
den vrijdag namiddag was in de fabriek
reur, Gérardhampstraat, de genaamde
l Oiseaux, bijgenaamd Courier, oud 22

jaar, bezig met huisjes te reinigen bij middel
van alcohol toen eensklaps zijne kleederen
vuur vatten. Op zijne kneten, kwam men toege-
snel om de vlammen uit te dooven, iets waarin men
dan ook gelukte. De arme jongen is erg verbrand
aan dijen en armen, zijn toestand is hopeloos.
Men heeft hem naar het gasthuis gevoerd.

HERSCAL. — *Aanhouding van eenen out-
notaris.* — De bevelhebber der gendarmerie
heeft verleden vrijdag morgen in onze gemeente
eenen out-notaris, van Franschen oorsprong,
aangehouden. De kerk is ongeveer 40 jaar oud;
voor ongeveer drie jaar en half, was hij gevlucht
met een vrij belangrijke som, aan zijne klanten
toehorende. De out-notaris bewoende onze
gemeente reeds sinds eenigen tijd, en was erin
gelukt alhier eene plaats van boekhouder te
vinden.

ROTHEUX. — *Een kind dat eene spel instikt.*
Voor een veertiental dagen, slikt een achtjarig
jongentje, de kleine Ernest Wick, die met zijne
ouders onze gemeente bewoont, al spelende,
eene groote spel in. Allengskens begonnen
onverdraaglijke pijnen zich te doen gevoelen,
en woensdag 11. moest het arm kind naar het
gasthuis « des Anglais » overgebracht worden.
De spel stak in den rechter luchtpijptak. Een
geneesheer ging over tot de luchtpijpsnede en
haalde weldra de spel te voorschijn. De mobi-
lieke heilkundige bewerking is ten volle gelukt
en de kleine Wick kan als gered beschouwd
worden.

ALLERLEI NIEUWS.

KANTWERKHEID. — Eene hoogere kantwerk-
school zal te Brugge gesticht worden door het
ministerie van nijverheid en arbeid.

Het bestuur dezer school zal toevertrouwd
worden aan eenen beheerraad, door de regeer-
ing te benoemen. Deze zal jaarlijks met eene
milde toelage, bijdragen in de bestuur- en
onderwijskosten.

Het lokaal zal geleverd worden door het
gemeentebestuur van Brugge.

— **EEN NIEUW GEBRUIK VAN PETROOL.** — Het
algemeen spoorwegbestuur in Italië richt eene
reeks proefnemingen in, om de kolen als brand-
stof door petrool te vervangen.

— **DE SLEAPZIEKTE OVERWANNEN.** — De *Daily
Mail* verzoekt dat de methode van Dr Koch,
voor de behandeling der slaapziekte de beste
uitslagen schijnt op te leveren. De zieken die
tot den hoogsten graad der ziekte gekomen
waren zijn genezen en geven sedert twee
maanden, geen teken van hervalling meer.

— **EENE KOMEDIE.** — Het spel der verzoek-
schriften ten voordeele van het verplichtend
onderwijs, die zoogezegd « uit eigen beweging »
ondertekend worden, duurt voort, vooral in
het walenland.

In eene beroepsschool te Charleroi doen de
professoren het verzoekschrift ondertekenen
door al de leerlingen waaronder er zijn die nog
geen 15 jaren oud zijn.

Op die wijze zal men, ongetwijfeld, een groot
getal handteekens bijeenkrijgen.

BINNENLAND.

BRUSSEL. — Over eegigen tijd werd een
mandenmaker en de vrouw, die met hem
woonde, bij het gerecht beschuldigd van mis-
handelingen op eenen negenjarigen knaap. Men
vond dezen inderdaad met de beenen aan den
bedstijp gebonden en de mandenmaker en zijne
gezellin werden aangehouden. De knaap in een
gesticht opgenomen werd geplaatst bij liefdadige
personen van St-Lievens-Hautem. De ouders
werden voorlopig vrijgelaten, op hunne ver-
klaring dat de kleine een weerbarstig karakter
had, dat hij soms voor vele dagen van huis
wegliep, enz. De waarheid van die gezegden
werd bewezen door zijne pleegouders, die het
gerecht kwamen verzoeken, hen van hunnen
beschermeling te verlossen, daar er hoegena-
amd geen huis mee te houden was. Toen nu
gisteren de knaap in het justiciepaleis was
onderverraagt te worden, heeft hij de handen
zijner bewakers kunnen ontglippen en het
hazepad kiezen.

— **VERGIFTIGINGSZAAK.** — Te Brussel is een
onderzoek begonnen, ten gevolge de klacht
eener heer uit de bovenstad, die zijne vrouw
beschuldigt, hem te hebben willen vergifigen.

Volgens de meid, beweerde de vrouw dat hij
haar bedroeg, en wild zij daarover wreken.
De man ontdekte het feit, door de confituur,
welke hij óver zijn ontbijt kreeg, aan den hond
te geven' waarna de hond ziek werd.

Eene huiszoeking is gedaan en men zou zelfs
den apotheker hebben gevonden die het vergif
leverde.

— **DE KERK VAN LAKEN,** ontworpen door den
grooten bouwmeester Poulaert en sinds 30 jaar
onafgewerkt, zal dan toch eindelijk voltooid
worden.

Het model van den Duitschen bouwmeester,
baron von Schmidt, van Munchen, aan de goed-
keuring der bevoegde overheid onderworpen,
heeft algemeene bijtreding gevonden. Zoodra
de koning er zijne goedkeuring mede uit-
drukt, zal de hand aan het werk worden ge-
slagen.

De voorgevel zal gansch heropgebouwd wor-
den en veel vooruitspringen, doch vooreerst
moeten de grondvesten versterkt worden.

De middentoren, nu halfweg geraakt, zal vol-
tooid worden en spits uitlooper in den aard
der twee zijtorens.

Voltooid, zal de kerk bijna eene dubbele
hoogte van de huidige bereiken. Vooraan zullen
drie ingangen met overdekte beuken worden
gebouwd en de square, vóór de kerk gelegen,
zal veranderd worden om toegang aan de rij-
tuigen, onder den ingang te verlenen.

— **DE VASTENAVONDTOER VAN BRUSSEL** zal
vermoedelijk afgeschaft worden, op voor-
stel van den hoofdcommissaris van politie,
die, gezien het weinige belang dat
deze oplevert, het voorstel heeft gedaan,
den gewonen dienst van gendarmen, poli-
cieagenten, enz., niet meer in te richten.

— **Een nijveraar van Brussel** ontving
een naamloos brief, waaraan hij met
openbaringen in het buitenland werd
bedreigd, openbaringen, die hem veel
nadeel in zijne zaken zouden doen. Hij
kon die voorkomen door, poste-restante,
10,000 fr. te zenden. Hij deelde den brief
aan de politie mee en eene bewaking
ward in het postkantoor ingericht. Een
boodschapper kwam aan het kantoor den
brief met het geld opeischen. Men volgde
hem tot bij eene dame, aan wien hij den
brief gaf. De dame werd nu verzoekt, mee
naar het politiebureau te gaan en daar
vernaam men met veel moeite, dat zij de
vrouw was van eenen deftigen burger
van Brussel, die eene der meest aristocra-
tische buurten der stad bewoont.

— **AUTOMOBIELDIEVEN.** — Drie jonge-
lingen van goede familie, waaronder de
zoon van eenen hoogen ambtenaar heb-
ben, daar zij ten gevolge van groot ver-
teer in geldverlegenheid geraakten, in de
Notelaarstraat ten nadeele van den heer
Langlois eenen automobiel gestolen.

Ze namen er mede de richting van
Leuven in welke stad ze hem dan ook
verkochten.

De koper kreeg evenwel vermoedens
en verwittigde de politie die op hare
beurt, het zij ter kennis bracht van hare
Brusselse confraters.

De drie plichtigen zijn aangehouden.
Ze hebben bekentenissen gedaan.

— **FAMILIEDRAMA.** — Te Saint-Denis, bij Ber-
gen, woont een vreedzaam landbouwershuisge-
zin, Delbonne genaamd.

Een der zonen, die het huis sinds vele jaren
ontvlucht was, kwam onverwacht dronken
thuis. Daar men hem den toegang wilde ontzeg-
gen, werd hij woedend: hij wierp de deur uit
de hengsels en vloog toen met een mes op zijne
moeder toe.

Zijn 21-jarige broeder ontwapende hem. De
dronkaard, Jules genaamd, trok toen een revol-
ver uit den zak. De broeder, dit ziende, nam
een geweer en schoot den dronkaard omver.

Hij kon een naburig huis bereiken, waar zijn
toestand allergevaarlijks werd bevonden.

Het gerecht onderzoekt de zaak.

— **Fabriek van kerkgewaden
vlaggen en standaards voor maats-
schappijen.** (De eerste prijzen in alle ten-
toonstellingen behaald.) Herstelling en zuiver-
ing van alle oude gewaden. Huis van vertrou-
wen: **D. Vansina-Van Goubergen,**
Keizerstraat, 17, Antwerpen.

GENT. — Vrouw T., wonende te Everghem
was 's avonds te 10 ure, alleen met hare kinde-
ren thuis, toen zij eensklaps een gerucht hoorde
dat van de voordeur scheen te komen. Zij
luisterde toe en merkte inderdaad op dat men
poogde de deur met valsche sleutels te openen.
Zij nam een geweer, ging langs de achterdeur
uit en het huis rond. Een man was inderdaad
aan de deur aan 't trutselen. Zij schoot hem
eene lading hagel in de beenen. De dief ging op
den loop. Hij moet nog al goed geraakt zijn,

want men heeft de bloedsporen wel 500 meters
kwamen volgen.

— **EEN VADERMOORD TE BORGERHOUT.** — Een
vischverkooper, Florent Vercoommen genaamd,
leefde in slechte verstandhouding met zijnen
zoon.

Wanneer hij vrijdag nacht te huis kwam,
had hij een ergen twist met den jongeling.

Deze laatste, ten toppunt van woede, greep
eenen koubetal uit zijnen zak en stak er zijnen
vader zes maal mede.

De toestand van dezen laatste is uiterst ge-
vaarlijk.

De moordenaar ging zich in het politiebu-
reel gevangen geven.

Het parket is ter plaatse geweest.

— **O — Ondanks hetgeen men zegt is het
erkend dat de Biscuits Paroïn de bespaarde
Beproeft de Petits-Beurres Bruxelles-Ker-
messe, Dessert-Royal, Vieux-Liège, Van Dyck,
en gij zult overtuigd zijn.**

— **DE EERSTE SPOORBAAN IN BELGIË.** — In de
maand September zal het 70 jaar geleden zijn,
dat Gent met den spoorweg verbonden is. De
proefreis tusschen Gent en Thienen werd gedaan
den 17^{en} September 1837, door den heer inge-
nieur De Ridder, en ziehier hoe een blad van
dien tijd deze reis beschrijft:

Gisteren was, voor de eerste maal, een Belg
stout genoeg om zich op een sleeptuig te wagen,
de kleppen te openen, de manivellen te doen
draaien en als een pijl uit eenen hoeg te ver-
trekken, tot groote verbaazing der werklieden
en bedienden der statie van Brussel, die hem
een verloren man dachten.

Te Mechelen aangekomen, dacht de arme
stoker, die om zoo te zeggen met geweld was
weggevoerd en die overal zijne lidmaten beelde,
gelukkig aan het gevaar ontsnapt te zijn; maar
weldra stoomde hij voort naar Leuven, waar
bij water en cocke innam en hij deed heel
alleen de opening van de baan naar Thienen,
door den langen en donkeren tunnel, en keerde
op zijne baan terug, recht naar Gent, van waar
hij, na goed goeten te hebben, weer naar Brus-
sel reed om aan de Engelschen te bewijzen dat
een Belg ook een konvooi kon besturen.

OORLOG AAN DE KERK IN FRANKRIJK

« EENE PAUSELIJKE ENCYKLIËK »
AAN DE FRANSCHE KATHOLIEKEN.

Vrijdag avond is te Parijs de encykliëk ver-
schenen, welke Z. H. Paus Pius X tot de Fran-
sche bisschoppen en het Fransche volk richt.

In dat gedankwaardig stuk, dat gemoedelijk
maar tevens krachtigdig is opgesteld, weergelt
de H. Vader een voor een de beschuldigingen
welke tegen den H. Stoel werden uitgebracht,
bij gelegenheid zijner houding ten opzichte der
scheidingswet en de maatregelen van toepassing
dier wet.

In het eerste deel der encykliëk wordt de rol
van den H. Vader uiteengezet en gewettigd en
wordt ook aangetoond dat de Paus in plicht
strijdt voor het geestelijk welzijn, het geloof en
de vrijheid.

De H. Vader bepaalt daarna het minimum
van vrijheid dat er volgens hem noodig is om
de schieding te dulden.

Dat minimum is: Eerbied voor de hierar-
chieke geestelijke overheid, door de erkenning
van 't feit dat de onderverping van den enkelen
persoon, der groep dier hierarchieke geeste-
lijke overheid, de onontbeerlijkste voorwaarde
is om in de oogden der wet en van het bewind
aanzien te worden als katholiek.

Dat minimum is nog de onschikbaarheid der
kerkelijke goederen, welke niet mogen toege-
kend worden aan personen die vreemd zijn aan
de kerkelijke hiërarchie.

Dat minimum is ten slotte de voldoende onaf-
hankelijkheid om aan de Kerk, volgens recht
en plicht, de uitoefening te verzekeren van hare
weldoeende zending.

Indien, zegt de H. Vader, dat drievoudig
minimum verleend wordt, zal de vrede her-
steld zijn.

Indien de vijanden der Kerk dat minimum
verwerpen, zullen zij toonen dat hunnen inzichten
oneerlijk zijn.

Maar God zal, ten slotte, de zegpraal verze-
keren aan allen die op dit oogenblik het troos-
tend schouwspel aanbieden van eene steeds
nauwere aansluiting bij den H. Stoel.

Openbare gebeden.

Te Rome zijn zondag in al de kerken open-
bare gebeden gelezen geworden voor Frankrijk.

Een oproep werd tot de katholieken gedaan
om middadig den Sint-Pieterspenning te begif-
tigen, daar de offeranden dienen moeten om
de behoeftige Fransche kerken en priesters te
ondersteunen.